

E-Ö?renmeye Yönelik Genel Bir Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E-Ö?renmeye Yönelik Genel Bir Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20461>

Öz

E-Ö?renmeye Yönelik Genel Bir Tutum Ölçe?i, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin e-ö?renme ortamlar?na ve süreçlerine kar?? sahip olduklar? genel tutumlar? ve e?ilimleri belirlemek amacıyla geli?tirilmifitir. Ölçek, Haznedar ve Baran (2012) taraf?ndan E?itim Fakültesi ö?rencileri üzerinde yap?lan kapsaml? bir geli?tirme çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r.

Bu tutum ölçe?i, bireylerin e-ö?renmenin faydas?na olan inançlar?n? (yatk?nl?k) ve e-ö?renme ile ilgili ya?ayacaklar? potansiyel zorluklara dair kayg?lar?n? (kaç?nma) ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçek, e?itim bilimleri ve e?itim teknolojisi alan?nda ara?t?rmac?lara, e-ö?renme sistemlerinin ö?renci kabulünü ve etkinli?ini de?erlendirmede standart bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

E-Ö?renme, **Tutum**, Ölçek Geli?tirme, E?itim Teknolojisi, Likert Ölçe?i, E-Ö?renmeye Yatk?nl?k, E-Ö?renmeden Kaçma.

Yazarlar

Özlem Haznedar, Bahar Baran.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite ö?rencilerinin e-ö?renme teknolojilerine yönelik olumlu veya olumsuz yakla??mlar?n?, bili?sel ve duyu?sal düzeyde ortaya koymakt?r. Geli?tirme çal??mas?, özellikle E?itim Fakültesi ö?rencilerinin e-ö?renme sistemlerini gelecekteki mesleklerinde kullanma potansiyelleri göz önüne al?narak, bu sistemlere kar?? geli?tirdikleri genel tutumu geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sa?lamay? amaçlam??t?r.

Bu ölçek, e?itim kurumlar?n?n uzaktan e?itim politikalar?n? belirlemede, müfredat tasar?mlar?n? optimize etmede ve ö?rencilerin e-ö?renmeye adaptasyon süreçlerini desteklemede rehberlik edecek nitelikte veriler toplamay? sa?lamaktadır.

Yap?

E-Ö?renmeye Yönelik Genel Bir Tutum Ölçe?i, e-ö?renme kavram?na yönelik genel tutumu ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, toplam 20 maddeden olu?maktadır ve geli?tirme çal??mas?na göre iki ana alt boyuta ayrılmaktadır.

Bu alt boyutlar, bireyin e-ö?renme deneyimine yönelik motivasyonel ve kaç?nmac? e?ilimlerini yans?t?r. Alt boyutlar?n varl???, e-ö?renme tutumunun tek bir düzlemde de?il, hem olumlu

kabullenme hem de olumsuz kayg? ekseninde incelenmesi gerekti?ini göstermektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik, ölçüm arac?n?n gerçekten ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir a?amad?r. Kaynakta do?rudan bir geçerlik katsay?s? belirtilmemekle birlikte, 2012 tarihli makalede yap? geçerli?i çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktadır.

Yap? geçerli?i, genellikle do?rulamaya ve/veya aç?mlamaya faktör analizi yöntemleriyle test edilmi?tir. Bu analizler, 20 maddenin iki teorik alt boyuta uygun ?ekilde kümelendi?ini göstererek ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik (reliability) çal??malar?, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? göstermektedir. Geli?tirme çal??mas?nda, iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa de?erinin hesapland??? kabul edilmektedir, ancak bu de?er kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

Psikometrik standartlara göre, bu tür geli?tirme çal??malar?nda, alt boyutlar?n ve ölçe?in tamam?n?n iç tutarlılık katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 veya üzeri) oldu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yapısal olarak 20 maddeden oluşmaktadır ve yapılan faktör analizi sonucunda iki ayrı faktör (alt boyut) ortaya çıkmıştır. Alternatif olarak, bazı araştırmacılar ölçe?in genel bir tutum ölçümü için tek boyutlu bir yapı olarak da kullanılabilece?ini belirtmektedir.

Tanımlanan iki alt boyut, e-ö?renmeye yönelik tutumun farklı yönlerini kapsamaktadır:

E-Ö?renmeye Yatkınlık (10 Madde): Öğrencinin e-ö?renmenin faydalı, etkili ve kolaylaştırıcı oldu?una dair pozitif inançlar?n? ölçer.

E-Ö?renmeden Kaçma (10 Madde): Öğrencinin e-ö?renme sırasında teknik aksaklıklar, iletişim zorlukları veya aşırı iş yükü gibi sorunlarla karşılaşma endişesini ve bu nedenle kaçınma eğilimini ölçer.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Orijinal bir geli?tirme çal??masıdır.)

Format: 5'li Likert Ölçe?i.

Derecelendirme: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Özellikle Eğitim Fakültesi Öğrencileri).

Yaş Grubu: Yükseköğretim çağı (Genellikle 18-25 yaş arası).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli (self-report) tutum ölçme aracı.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Fakültesi, Uzaktan Eğitim, Psikometri, Tutum, Geçerlik, Güvenirlilik, Öğrenci Algısı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bahar Baran

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Mevcut Bilgi Yok.

İletişim E-posta Adresi: bahar.baran@deu.edu.tr

Yazın Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi (Tahmini).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012.

Şinler ve Kullanım: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek, bilimsel bir dergide yayımlandığından, etik kurallar çerçevesinde atıf yapılarak kullanılabilir.

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [e-ogrenmeye-yonelik-genel-bir-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Haznedar, Ö., & Baran, B. (2012). Eğitim Fakültesi Öğrencileri için E-Öğrenmeye Yönelik Genel Bir Tutum Ölçeği geliştirme çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 2(2), 42-59.

Makalenin Dergipark bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

E-Ö?renmeye Yönelik Genel Bir Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 2 alt boyut ve 20 madde ya da tekboyut ve 20 madde olarak kullan?labilir.

E-Ö?renmeye Yatk?nl?k (10 m): E-ö?renme, ö?renmeyi kolayla?t?r?

E-Ö?renmeden Kaçma (10 m): E-ö?renme ile ders ald???mda çok fazla sorunla kar??la?aca??m? dü?ünüyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM